

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

מסורת הש"ס

(א) לקמן קמ"ג. יבמות פט"ו.
קדושין מ"ו. ג"מ ט.
[תמורה ה':] ב' כבוד
ק"ו. ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
ר' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג' ג'
: פ"ג :

וי' ומומן' ול"ט והא אמר לקמן בהמוכר את הפירות (דף י"ו ושם) הבודק את הכותש להיות מפרש עליה תרומה ולח"כ נמאלת חומץ כל ג' ימים (הראשונים) ודלי תרומה מכאן וליך ספק פי' שלא תהא תרומתו תרומה ואמאי? והא לרבנן אמרי' מין אחד הו' וי"ל דהתם טעמא משום דלא נכתוו להפריש אלא יין ונמאלת חומץ דהו' טעוה אבל נכתוין להפריש חומץ הו' תרומה וכן משמע בנפוסתא דתרומה (פ"ד) אבל קשה דאמר בהאשה רבה (יבמות דף ע"ט): התורם קישות וממאלת מזה תרומתו תרומה ויחזור ויתורם וכן מן הטמא על התהור אמר התם: דבסוגג תרומתו תרומה אע"פ שטעה וכן אמר ר' יוחנן **מודד** והניח ע"ג סימטא קנה - כשהמוכר מודד חיירי אע"פ שמשית המוכר אינה מועלת ללוקח הכל שחי (ד) כשמודד ומניח על גבי סימטא אכל מדד לוקח פשיטא ובהא לא הוה ס"ד דליך זירא שמה לא שמע רבי אלא במודד ללוקח קופטו אכל על גבי קרקע לא אע"ג דמשיכה מועלת בסימטא כולו מושך בברשותו בלא משיכה מיבאל לא קנה בסימטא: **החצר** השותפין קונין זה מזה - משמע מתוך הלשון שהתלך קונה בלא זכיית כליו ומשמע ליה דקנה חץ בלא משיכה: **תא** שמע מדד ולא משך לא קנה מצי' לאו בסימטא - וקשה לר' חסי ופ"ת דלמא בכליו של מוכר חיירי ולא הניח על גבי סימטא ומשום הכי לא קנה וכי תימא אי בכליו של מוכר הכי מהניט משיכה דודאי מהניט כמו שפרש לקמן (ה) ונראה דמודנקט מדד ולא משך משמע דלא מהני מידי אלא משיכה מדלוקתני מדד ולא הניח ע"ג קרקע ולא משך: **ואי** ברה"ר מנאן אגר - אכל בסימטא מצי' אגר מצני ההוא מצוי דפתח לההוא סימטא:

מין אחד הוא - ולא תרם מזה על זה תרומתו תרומה דקרינא ביה והתרומה ממנו (במדבר י"ח) וכן לענין הודאה ממין הטענה דלס טעמי יין ומומן והודיה לו בחצר מהן חייב שבועה על השני דליכא הודאה ממקלט הטענה וממין הטענה: לא תשאול עליו **טמא**. אם תרימו תורה אור חלבו כלומר מן היפה הא אם

יין וחומץ" מין אחד הוא רבי אומר שני מינין אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין מעשר ותרומה ובדר' אלעא (א) דאמר רבי אלעא יבנון לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה שנאמר "ולא תשאול עליו חטא בהרימכם את חלבו" ממנו אם אינו קרוש נשיאות חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה אבל לענין מקח וממכר דבולי עלמא איבא דניחא ליה בחמרא ולא נוחא ליה בחלא ואיבא דניחא ליה בחלא ליה בחמרא א"ל (ג) דהמוכר פירות לחבירו משך ולא מדד קנה מדד ולא משך לא קנה אם היה פיקח ישובך את מקומן יהלוקח פשתן מחבירו הרי זה לא קנה עד שיטלמלנו ממקום למקום ואם היה מחובר לקרקע ותלש כל שהוא קנה: **גמ'** א"ר אסי א"ר יוחנן מדד והניח על גבי סימטא קנה א"ל ר' יורא לרבי אסי שמא לא שמע רבי אלא במודד לתוך קופתו א"ל (ג) דמי האי מרבנן בדלא גמרי אינשי שמעתא מדד לתוך קופתו מימרא בעי קיבלה מיניה או לא קיבלה מיניה תא שמע דאמר ר' ינאי אמר רבי "חצר השותפין קונין זה מזה מאי לאו על גבי קרקע לא לתוך קופתו הכי נמי מסתברא דא"ר יעקב א"ר יוחנן מדד והניח על גבי סימטא לא קנה קשיין אהדדי אלא לאו ש"מ כאן במודד לתוך קופתו כאן במודד על גבי קרקע שמע מינה תא שמע מדד ולא משך לא קנה מאי לאו בשימטא לא ברשות הרבים אי הכי אימא רישא משך ולא מדד קנה משיכה ברשות הרבים מי קניא והא ברשות הרבים ובחצר שאינה של שניהן משיכה קונה בסימטא ובחצר שהיא של שניהן והגבהה קונה בכל מקום מאי משך נמי דקרני מרה"ר לסימטא אי הכי אימא סיפא אם היה פיקח שוכר את מקומן ואי ברה"ר ממאן אגר הכי קאמר ואם ברשות ברה"ר את מקומן ה' רב ושמואל דאמרי תרויהו כליו

עו א מיי' פ"ה מהל' תרומה הו' כה טושיע י"ד פ"ה טלף טיף טד :
עו ב מיי' ט' ה' ג' טושיע טס טיף ג: ער ג מיי' פ"ד מהל' מוכר כ"ה טמ טשין כפ טושיע ח"מ ט' ר טיף' ו :
עמ ד מיי' טס פ"ג הלכה ו סג טס טושיע טס ט' קח טיף' ט :
פ ה מיי' טס ה' ו' וסמ ט טושיע טס טיף ו טיין כסגו: פא ר מיי' טס ה' יח טמ טס :
פב ו מיי' טס פ"ד הלכה ו סג טס טושיע ח"מ ט' טיף' ג :

הגהות הב"ה

(א) רשבי"ם ד"ה המוכר וכו' הדמיון כל אופיה כדן וכן ר"י נמי בשער הידוע כ"ל וז"כ כ"ל וכן פירש לקמיה דרף פ"ו ט"א דלא בעינן פסוק דמיי אלא כשאין דמינן קנינן אלא כשמניח קנינן חסי' בלא פסוק קני וכן נלש"י פ"ה ט"ו ט"ו (ג) ד"ה שמע לא שמע מצי' לאו וכו' כי שמע דרבי מדד וכו' ובהא ט"ה שמה לא שמתלך במודד וכו' שמתלך במודד וכו' זירא כ"ל ומיבט ס"ד מוח: (ה) ר"ה ט"ס מח: (ז) אפרש לקמן. י"ב דף ט' ע"כ ג"ה :
לא בכליו :

ההוא אור חלבו כלומר מן היפה הא אם תרימו מן הרע שבחורו המין תשאול חמא בהסתרמה תקדש כמו שהיה רע ואין הקנה להחליפה ולא לחזור ולתרום: נשיאות חטא למה - הא לא עבד ולא מידי ויחזור ויתרום מן היפה: אבל לענין מקח - שזה רוצה הוא לא קני דליכא דניחא ליה בטעם יין ואיכא דניחא ליה בטעם חומץ ולא דמי לתמין יפות ורעות דהתם חד טעמא חזי להו וחד שמא חזי להו ומה ששאל מכר לו אלא שאינה קלת: **מתני'** המוכר פירות לחבירו - וספק לו הדמים (ה) בשער הידוע כל אופיה כדן וכן ומשך כגון בסימטא ובחצר של שניהן קנה ואע"פ שלא מדד מדמיה לא מעבדא דלינה אלא גלויי מילתא בעלמא כמה מכר אבל אם לא פסק אע"פ שמודד ומשך לא קנה כדלמאר בגמרא דלא סמאל דעמיירו שעדיין המוכר יכול להעלות דמיהן כל מה שירצה וזה יכול לומר לא אקנס אלא בזול: **מדד ולא משך לא קנה** - וכוון שמודד בכליו של מוכר והניח ע"ג סימטא אכל מדד ללוקח עליו סימטא קנה כדלמאר בגמ' : **אי סיה פיקח** - הלוקח: שוכר את מקומו - אם ברשות בעלים הם כדלמארין בגמ' ובשלישי רבדבי מוקי לה בגמ' והלך קתני כהו משך דלון דרכס בהגבהה דלא שייכא משיכה אלא במודד דלאו בר הגבהה הוא כדלמארין בגמ': אבל הלוקח פשתן - דהיינו שליפי זוטרי כדלמארין בגמ': הרי זה לא קנה - במשיכה: עד שיטלמלנו לו - כלומר שיגביהם ויעלו ממקומם למקום אחר ואורחא דמילתא קנט דלון דרך להגביה מקחו אלא כדי ליעלו ולינך: **ואם היה מחובר כו'** - בגמרא מפרש לה: **גמ'** מדד - בכליו של מוכר: והניח ע"ג סימטא קנה - הלוקח כליו הניחם מוכר ברשותו של לוקח וכגון פסקה הדמים וסימטא חזי דלמאר שצלי של יקדים ואני שמעתי כניסה בולגת מרה"ר וש רשות לבני אדם להעמיד שם חפלים שלהם

כחצר השותפים דלינו עשוי להילך בני רשות הרבים: שמה לא (ג) שמעט - כלומר שמה לא שמעתי מר' יוחנן אלא במודד והניח לתוך קופתו של לוקח דקיני ליה כליו בסימטא שהרי יש לו רשות להניח שם כליו כבהצר השותפין אבל סימטא בלא כליו לא קני דלא משיכה איכא ולא רשות המיוחדת ללוקח איכא וכן כלי בלא סימטא מוכר קני ליה כליו ולוקח: **חצר** השותפין קונין זה מזה - משמע מתוך הלשון שהתלך קונה בלא זכיית כליו ומשמע ליה דקנה חץ בלא משיכה: **תא** שמע מדד ולא משך לא קנה מצי' לאו בסימטא - וקשה לר' חסי ופ"ת דלמא בכליו של מוכר חיירי ולא הניח על גבי סימטא ומשום הכי לא קנה וכי תימא אי בכליו של מוכר הכי מהניט משיכה דודאי מהניט כמו שפרש לקמן (ה) ונראה דמודנקט מדד ולא משך משמע דלא מהני מידי אלא משיכה מדלוקתני מדד ולא הניח ע"ג קרקע ולא משך: **ואי** ברה"ר מנאן אגר - אכל בסימטא מצי' אגר מצני ההוא מצוי דפתח לההוא סימטא:

הכי קאמר ר' ברשותו בעליה הוא כו' וכו' לה"מ ללוקחם ברשותו בעלים ולפרש משך מרשות בעלים לסימטא אלא דלא הוה שייך לשון משך דהוא ליה למימר הוליו מרשות בעלים: **כאן** ברה"ר כאן בסימטא - ופ"ת חס כן מצי' אפילו יש לומר דהכי קאמר לא מיבעיא בחצר של שניהם אלא חפלו בסימטא נמו קנה: כל

[בש"י והגהות]
סמך על גבי סימטא קנה כדלמאר במה"ל היכי מצית סוקפת לה ברה"ר משיכה ברה"ר מי קניא - תרין מצי משך דקתני מרה"ר לסימטא וקנה - וסדר היינו ברה"ר: אי הכי דמוקפת לה למתני' ברה"ר אימא סיפא אם היה פיקח וכו'. הכי קאמר כלומר חסור מחזאר מתני'. והכי צריך לאוסופי עלה דרפא ואם ברשות בעלים ברשות של יכ"ר מדר לו לא קנה ואם היה פיקח כו'. אבל לשלם אם מדר לו בימטא קנה כדלמאר: ולא

כחצר השותפים דלינו עשוי להילך בני רשות הרבים: שמה לא (ג) שמעט - כלומר שמה לא שמעתי מר' יוחנן אלא במודד והניח לתוך קופתו של לוקח דקיני ליה כליו בסימטא שהרי יש לו רשות להניח שם כליו כבהצר השותפין אבל סימטא בלא כליו לא קני דלא משיכה איכא ולא רשות המיוחדת ללוקח איכא וכן כלי בלא סימטא מוכר קני ליה כליו ולוקח: **חצר** השותפין קונין זה מזה - משמע מתוך הלשון שהתלך קונה בלא זכיית כליו ומשמע ליה דקנה חץ בלא משיכה: **תא** שמע מדד ולא משך לא קנה מצי' לאו בסימטא - וקשה לר' חסי ופ"ת דלמא בכליו של מוכר חיירי ולא הניח על גבי סימטא ומשום הכי לא קנה וכי תימא אי בכליו של מוכר הכי מהניט משיכה דודאי מהניט כמו שפרש לקמן (ה) ונראה דמודנקט מדד ולא משך משמע דלא מהני מידי אלא משיכה מדלוקתני מדד ולא הניח ע"ג קרקע ולא משך: **ואי** ברה"ר מנאן אגר - אכל בסימטא מצי' אגר מצני ההוא מצוי דפתח לההוא סימטא:

כחצר השותפים דלינו עשוי להילך בני רשות הרבים: שמה לא (ג) שמעט - כלומר שמה לא שמעתי מר' יוחנן אלא במודד והניח לתוך קופתו של לוקח דקיני ליה כליו בסימטא שהרי יש לו רשות להניח שם כליו כבהצר השותפין אבל סימטא בלא כליו לא קני דלא משיכה איכא ולא רשות המיוחדת ללוקח איכא וכן כלי בלא סימטא מוכר קני ליה כליו ולוקח: **חצר** השותפין קונין זה מזה - משמע מתוך הלשון שהתלך קונה בלא זכיית כליו ומשמע ליה דקנה חץ בלא משיכה: **תא** שמע מדד ולא משך לא קנה מצי' לאו בסימטא - וקשה לר' חסי ופ"ת דלמא בכליו של מוכר חיירי ולא הניח על גבי סימטא ומשום הכי לא קנה וכי תימא אי בכליו של מוכר הכי מהניט משיכה דודאי מהניט כמו שפרש לקמן (ה) ונראה דמודנקט מדד ולא משך משמע דלא מהני מידי אלא משיכה מדלוקתני מדד ולא הניח ע"ג קרקע ולא משך: **ואי** ברה"ר מנאן אגר - אכל בסימטא מצי' אגר מצני ההוא מצוי דפתח לההוא סימטא:

המוכר את הספינה פרק חמישי בנא בתרא

פח א ב מו' פ"ד מ"ל
מכירה הלכה ו' ו'
ועי' כהנא ונמזי
משה סמ' עינין פכ
עושה ת"מ סי' קטן
ע"פ ע'
ג' א ד ה מו' פ"ה
מ"ל גי' עינין מ"ל
ח סמ' עינין נ' עושה
א"ע סי' קטן ע"פ י'

צ' ו מו' פ"ד מהלכות
מכירה הלכה ו' סמ'
ענין פכ עושה ת"מ
סימן ר' ע"פ ג'
צ"א : מו' ש' ס' הלכה ב'
ועי' במ"מ ונכפף
משה עושה ש"ס ס"ב :

צ' ב מו' ש' הלכה י'
עושה ש"ס ע"פ ח :

בלוי של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח או לא . חמ"ג דברשות הרבים אמרינן לעיל דלכ"ע לא קנה התם ה"ט משום דלא ניחא להו לבני רה"ר שניתי כליו שם דמאן פייס (ג) ודמאן עביק אבל ברשות מוכר מיבעיא דלע"ג דל"ר יוחנן דכל מקום שיש לו רשות להניחו קנה דלמא לא אחא למעט

אלא רה"ר אבל מוכר שמת משאל לו מקום ללוקח שיקנה מה ששאל מוכר לו וז"ל ואמאי לא פשיט מהא דאמר ר' יוחנן לעיל (דף פד) מדד והניח ע"ג סימטא קנה ואסיק לעיל במודד לתוך קופו ודוקא בסימטא אבל ברשות מוכר לא ויש לומר דרבי יוחנן דנקט סימטא היינו משום דברשות מוכר מיבעי ליה וכן משמע בגיטין בהזורק (דף ע"ג ושם דף טו) דקאמרינן אהא דתמן דקנה לה לתוך חיקה או לתוך קלתה מנוורשת ודייק אמאי מנוורשת כליו של לוקח ברשות מוכר הוא שמע מינה כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח ומשני עלה ר' יוחנן מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה : בג"מ שהיה בעלה מוכר קלתה . וז"ל כהי דטות לה רשות ומשאלה מ"מ הא צ"ע חזקה כדאמרינן בהשואל (ב"מ דף ק"ט ושם) כשם שהקרקע נקנה בכסף בשטר ובחזקה כו' כך שכיכות קרקע כו' ותיך ריב"ל דלע"ג דאין המוקם קנוי לה (ג) דכיון דיש לה רשות להביא קלתה שם קני לה קלתה דכליו של אדם קונה לו בכל מקום שיש לו רשות להניח כמו גבי סימטא אע"פ שאין סימטא קנוי לו מ"מ הכל ענינו קונה לו : לא בכליו דמוכר . משמע מהכא דמשכיה מועלת ללוקח בכליו של מוכר דקתני דקנה כשמוציאה מרשותו : (ז) **ברכ"ר** דמוכר אמאי קנה לוקח . דכי היכי דכליו של לוקח לא מבטל אגב רשות מוכר ה"נ אית לן למימר דכליו של מוכר לא מבטל אגב רשות לוקח והוי מני' לחמוי

חמ"ג דכליו של מוכר כלי של מוכר בטל אגב רשות לוקח דניחא ליה למוכר שיתבטל כליו אגב רשות שיתקיים המוקם : מש"ך חמ"רין ופועלין . בגו"ל ו"ג חמ"רין ופועלין בגו"ל דאם כן הוה משמע דמייירי בחמ"רין ופועלין ללוקח ולא יתכן דאם כן בלא פירקן נמי וז"ל הא דבעי ר' אלעזר בפ"ק דבבא מזליעא (דף ע"ג ושם ד"ה משוך) האומר לאחזר לאחזר מן שוך בהמה זו וקני כלים שעליה מהו מי מהניא משיכה דבהמה לאקנוייה ללוקח כליים שעליה דהא כשפוטם מהכא דלא מהניא דקני שניהן ויכולין לומר בהן וז"ל ר' אלעזר כשמוכר החמ"רים אבל החמ"רים לא משך אלא החמ"רים משכו את החמ"רים עמיהן ח"ג התם דוקא מיבעי ליה דאמר ליה שפ"י משיכה בהמה יקנה הכלים אבל הכא דלא מיירי בהכי אלא דאמר ליה זיל וקני גרידא ומשום הכי לא קנה תבואה במשיכה בהמה : **בין** פסק עד שלא מדר בין מדר עד שלא פסק . ואפי' מדר ופסק מני שניהן יכולין לחזור כיון דעדיין לא פירקן אלא נקט הכי משום דבעי לפלוגי בסיפא בין פסק עד שלא מדר לתוך מדר עד שלא פסק : ומדכ"ל

לוקח יש לעודם על זוארם ולא הונו לרשותו שהרי לא פירקן דמוכר סיפא דקתני בה פירקן מכלל דרישא בלא פירקן אלא הכנסה בעלמא שמתבין והכניסן לתוך ביתו קתני והך משיכה לאו משיכה היא לקנות שהרי האדם הוא מושך ומשיכת אדם טעון פירות לא מהניא לקנות את הפירות עד שימושך הפירות עצמן : **בין מדר** . להנחה לרשותו : **עד שלא פסק** . אם בלא לחזור קודם פיסוק חוזרין חמ"ג שמונחה עתה בשעת מדידה ברשותו ללוקח ובכליו ללוקח דלא קניא רשותו קודם פיסוק ואפילו משיכה קודם פיסוק לא מהניא לקנותיה דלא סמוכא דעתייה לא דמוכר ולא ללוקח שהמוכר שמו יפסוק דמניה יקריס יוחר או הלוקח יגלם בזול יותר וממני' דקתני משך ולא מדר קנה כשפסק קודם משיכה : פירקן

מאי לאו רשות הרבים ממש . ואפ"ה קתני דאם היה מדה של אחד מן ראשון לראשון קנה חלמא כליו של לוקח ברה"ר קונה וקניא למ"ד חוץ מרה"ר ולר' אבהו ח"ר יוחנן : אלא דתרווייהו . חז"ר השותפין : כליו של לוקח ברשות מוכר . כגון פסק ונתן לתוך מדה של לוקח או מדר במדה שלו ופסק כליו של לוקח הבעית של מוכר הוא : קנה לוקח . כליו נתן לתוך רשותו של לוקח : או לא קנה . דרשות עיקר והכלי בטל לגבי הרשות : תניסוה . משנה היא בגיטין דפרק הזורק (דף ע"ג) : לתוך חיקה . כלומר על בגדיה שהיא מלובשת : קלתה . כל שהגשים טהנות לתוכו מחטין וניטוריות : הרי זו מגורשת . לקונה לה קלתה ברשות המגורש . דמחו [לש] מאה עובלי בעוללה . כלומר שדו בה נגרסא מאה הכלות (ה) במשקל ששמו עוכלא שטיברו הטעם הזה דפרק הזורק פריקין ש"מ כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח וממירי כל הני אמוראי התם דלא תילף מינה :

מאי לאו ברה"ר ממש "לא סימטא והא דומיא דחצר שאינה של שניהם נמי דלא דהאי בולה ולא דהאי בולה בלא דתרווייהו בעא מיניה רב ששת מרב הונא אכליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח או לא אמר ליה תניתיה (ג) יורקו לה לתוך חיקה או לתוך קלתה הרי זו מגורשת אמר ליה ר"ג מאי מעמא פשמת ליה מההיא (ד) דמחו לה מאה עובלי בעובלא דאמר י"רב יהודה אמר שמואל והוא שהיתה קלתה תלויה בה ור"ל אמר קשורה ואע"פ שאינה תלויה בה (ה) רב אדא בר אבהו אמר כגון שהיתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה רב משרשיא בריה דר' אמי אמר כגון שהיה בעלה מוכר קלתות רבי יוחנן אמר מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה אמר רבא מאי מעמא דר' יוחנן "לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה אלא פשוט לה מהא ברשות מוכר לא קנה עד שיגביהנה או עד שיוציאנה מרשותו מאי לאו 'בכליו דלוקח לא בכליו דמוכר ומדרישא בכליו דמוכר סיפא נמי בכליו דמוכר אימא סיפא ברשות לוקח ביון שקיבל עליו מוכר קנה לוקח ואי בכליו דמוכר 'אמאי קנה לוקח סיפא אתאן לכליו דלוקח ומאי פסקא סתמא דמילתא בי מוכר מאני דמוכר שביחי בי לוקח מאני דלוקח שביחי אמר רבא ת"ש (ו) 'משך חמ"רין ופועלין והכניסן לתוך ביתו בין פסק עד שלא מדר ובין מדר עד שלא פסק שניהן יכולין לחזור בהן פירקן

מדרישא בכליו דמוכר כו' . ולפי סדר ההוספתא איכא לאקשווי הכי ומדסיפא בכליו דמוכר רישא נמי בכליו דמוכר : ואי בכליו דמוכר אמאי קנה לוקח . לדידך דאזלת בחר כלי ולא מבטלת ליה אלא הרשות שהוא בזהו ח"כ אמאי קנה לוקח בקבלת מוכר הא אכתי לא נפק מרשותו דמוכר כלל אלא ודאי בחר רשות אזלינן ולא בחר כלי ולא ללוקח כי מוכר הרי הוא של מוכר עד שיגביהנה לוקח לא שנה בכליו ללוקח ולא שנה בכליו דמוכר ובי לוקח קנה לוקח ואפילו י"ו הוי בכליו דמוכר ולא שנה סיפא אתאן כו' : ומתמה לוקח ופסקא . כי פסקת את הדבר כן דלעולם בי מוכר אינן מודדין כי אם בכליו דמוכר ובי לוקח בכליו דלוקח בתמיה : ומשני סתמא דמילתא כו' . והיינו שמים מדות מדר מדות של מוכרין דהכי קאמר ברשות מוכר לעולם לא יקנה לוקח כי אם בהגבהה משום דדרך למודר שם בכליו דמוכר ולעולם ברשות לוקח קונה בקבלת מוכר שהרי נחומים בכליו דלוקח : מלאתי מוגה בהגהת רבינו זקני מ"כ כן משך חמ"רין ופועלין והכניסן ללוקח לתוך ביתו והתבואה על גבן : **בין פסק עד שלא מדר** . אם בלא לחזור קודם מדידה יתירו דממאי נקנה לא משיכה תבואה יש ולא רשות מוכר קלתה ובהויא

(א) גיטין ע"מ ע"ב
(ב) כ"מ סו' ע"ו ע"א
קדושין סו' : (ג) גיטין ע"ב : (ד) כהנא ונמזי : (ה) שם : (ו) ג' א ד ה מו' פ"ה : (ז) גיטין ע"מ : (ח) שם : (ט) ע"ב ע"ב :

הגהות הב"ח
(א) רשב"מ ד"ה דמחו וכו' הכלות הלו במשקל : (ב) תוס' ד"ה כליו וכו' דמאן פייס ומאן עביק : (ג) ד"ה כגון וכו' קנוי לה : מ"מ כיון דיש לה רשות : (ד) ד"ה וכו' בכליו וכו' אגב הרשות כדי שיתקיים :

מאי לאו רשות הרבים ממש . ואפ"ה קתני דאם היה מדה של אחד מן ראשון לראשון קנה חלמא כליו של לוקח ברה"ר קונה וקניא למ"ד חוץ מרה"ר ולר' אבהו ח"ר יוחנן : אלא דתרווייהו . חז"ר השותפין : כליו של לוקח ברשות מוכר . כגון פסק ונתן לתוך מדה של לוקח או מדר במדה שלו ופסק כליו של לוקח הבעית של מוכר הוא : קנה לוקח . כליו נתן לתוך רשותו של לוקח : או לא קנה . דרשות עיקר והכלי בטל לגבי הרשות : תניסוה . משנה היא בגיטין דפרק הזורק (דף ע"ג) : לתוך חיקה . כלומר על בגדיה שהיא מלובשת : קלתה . כל שהגשים טהנות לתוכו מחטין וניטוריות : הרי זו מגורשת . לקונה לה קלתה ברשות המגורש . דמחו [לש] מאה עובלי בעוללה . כלומר שדו בה נגרסא מאה הכלות (ה) במשקל ששמו עוכלא שטיברו הטעם הזה דפרק הזורק פריקין ש"מ כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח וממירי כל הני אמוראי התם דלא תילף מינה : תלויה בה . ואינה נגררת בקרקע ולכן קונה לה קלתה דמיו לבקצה שיקונה בכל מקום תלויה בה היינו קשורה ותלויה : קשורה אף על פי שאינה תלויה . אלא נגררת בקרקע וקשורה בה ולא גרסא' תלויה חמ"ג שאינה קשורה : בין ירכותיה . ואף על פי שמונחת בקרקע אין מקפיד על מקום מושב אשמו ועד עכשוויה הוה מוקם קנוי לה : מוכר קלתה . לכן אינו מקפיד על מקום שיש לו בית לכך . כך פירשה רבינו מ"כ במס' גיטין : לא על מקום חיקה . אלא כשנגררין בגדיה על הקרקע : אלא פשוט לה מהא . דלא קנה : מאי לאו בכליו דלוקח . שמדרו בו בבית מוכר ואפ"ה לא קנה לו כליו : ומשני לא בכליו דמוכר . ומש"ה לא קנה לוקח עד שיגביהנה דלמחי לא קנה מרשותיה דמוכר כלל : ומקשינן הכי ומדסיפא בכליו דמוכר רישא נמי בכליו דמוכר : ואי בכליו דמוכר אמאי קנה לוקח . לדידך דאזלת בחר כלי ולא מבטלת ליה אלא הרשות שהוא בזהו ח"כ אמאי קנה לוקח בקבלת מוכר הא אכתי לא נפק מרשותו דמוכר כלל אלא ודאי בחר רשות אזלינן ולא בחר כלי ולא ללוקח כי מוכר הרי הוא של מוכר עד שיגביהנה לוקח לא שנה בכליו ללוקח ולא שנה בכליו דמוכר ובי לוקח קנה לוקח ואפילו י"ו הוי בכליו דמוכר ולא שנה סיפא אתאן כו' : ומתמה לוקח ופסקא . כי פסקת את הדבר כן דלעולם בי מוכר אינן מודדין כי אם בכליו דמוכר ובי לוקח בכליו דלוקח בתמיה : ומשני סתמא דמילתא כו' . והיינו שמים מדות מדר מדות של מוכרין דהכי קאמר ברשות מוכר לעולם לא יקנה לוקח כי אם בהגבהה משום דדרך למודר שם בכליו דמוכר ולעולם ברשות לוקח קונה בקבלת מוכר שהרי נחומים בכליו דלוקח : מלאתי מוגה בהגהת רבינו זקני מ"כ כן משך חמ"רין ופועלין והכניסן ללוקח לתוך ביתו והתבואה על גבן : **בין פסק עד שלא מדר** . אם בלא לחזור קודם מדידה יתירו דממאי נקנה לא משיכה תבואה יש ולא רשות מוכר קלתה ובהויא

(א) רבינו ז"ל מפרש ממה לבין מדידה וזכ"ה בערוך ערך ע"ל א' כלשון רבינו כלן את בנות [וע"פ גמובך בערוך] ובערך מ"ם לא הביא בערוך לרשום היה דממה הוא לשון מדידה וז"ל .

המוכר את הספינה

פרק חמישי

בבא בתרא

פו

עין משפט גד מצוה

(א) גימט' העמוד ערך
מכלולו במספרי דומים
פ' מהירות של שמיים
ש'און סומנין (בבלי) :
(ב) (לעיל פד':ג) קודשין :
דף ע"ב. לעיל דף נ"א.
קודשין (ג) : שנת דף נ"א.
כחומר דף נ"א. סנהדרין
דף ע"ב. (ד) מסכתא בי"ב
[פ"ט] :

פירקין : בין מוכר בין לוקח והכניסן לרשותו דיש כאלו הגעה ברשות
לוקח יש כאלו חילוק ואע"פ דאכתי בהך הגהה לא קנה משום דלא
פסק אחני לבי פסק בטר הכי קנינא ליה רשותיה שמומין זו הלך
פסק אחרי כן אפ"כ שלא מודד קנינא ליה רשותיה ואין יכול לחזור
אפי' קודם מדידה דבשעת פיסוק

פירקין והבנין לתוך ביתו "פסק עד שלא
מדד אין שניהו יכולין לחזור בהן מדר עד
שלא פסק שניהו יכולין לחזור בהן ומדכליו

דמוכר ברשות לוקח לא קנה "כליו דלוקח
נמי ברשות מוכר לא קנה אמר רב נחמן בר
יצחק בשישפכן איקפד רבא מידי שפכן קתני

פירקין קתני אלא אמר רב בר רב אישי
א"במחאכלי דתומי א"ל הונא בריה דרמא וזמרא
לרבינא מכדי פירקין קתני מה לי פסק ומה

לי לא פסק א"ל פסק סמבא דעתיה לא פסק
לא סמבא דעתיה א"ל רבינא לרב אישי ת"ש
הדרב ושמואל דאמרי תריוהו כליו של אדם

קונה לו בכל מקום דאמרי מאי לאו לאתויי
רשות מוכר התם ידא"ל ויל קני תנן התם
ג' נכסים שיש להן אחריות נקנין בבספובישמר

ובחוקה יושאין להן אחריות אין נקנין אלא
במשיכה בסורא מתנה לה להא שמעתא
משמיה דרב הסדא בפומביהא מתנה לה

משמיה דרב כהנא ואמרי לה משמיה דרבא
לא שנו אלא דברים שאין דרכן להגביה אבל
דברים שדרכן להגביה בהגבהה אין במשיכה

לא יתיב אביי וקאמר להא שמעתא איתביה
רב אדא בר מתנה לאביי ה' הגונב כים
בשבת חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם

שיבא לידי איסור שבת יהיה מגרר ויוצא
מגרר ויוצא פטור שדרי איסור שבת וגניבה
באין כאחד והרי כים דבר הגבהה הוא ואפי'

הכי קני במשיכה א"ל במיתנא אנא נמי
במיתנא קא אמינא א"ל במיורי דבעי
מיתנא תא שמע ברשות מוכר לא קנה

עד שיגביהנה או עד שיוציאנה מרשותו
אלמא מידי דבר הגבהה אי בעי בהגבהה
קני ליה ואי בעי במשיכה קני ליה אמר רב נחמן בר יצחק במשיכה

קתני מידי דבר הגבהה בהגבהה מידי דבר
משיכה במשיכה

ת"ש

ומדכליו של מוכר ברשות לוקח לא קנה כו' . וא"ת מנא ליה
דמוררת רשותו קנה דלמא מוררת משיכה קנה דהא
משיכה מועלת בכליו של מוכר כדמפרש לעיל וי"ל דהכל דייק דמוררת
רשותו קנה כדפרש לעיל כקונטרס והכניסן לתוך ביתו

משמע בין מוכר בין לוקח וא"ת בלא
פירקין נמי כיון שהכניסן לוקני
דליבטיל אנב רשות לוקח ואורי'
דדוקא כלי הוא דבטיל אנב הרשות

אבל במה לא :
דברים שדרכן בהגבהה אין
קנים אלא בהגבהה . והא

דפריך בני שמת (לקמן דף קנ"ה) גבי
מלוגא דסגרי והא לא משך דדוקא
לומר שהיה כל כך הרבה שטרות

שלא היה דרכן להגביה אלא ללו
דוקא נקט משך דאלא כלומר והא לא
הגביה : ת"ש כים דבר הגבהה הוא

כו' לא פריך להאי לישנא דמשני בריש
אלו נערוט (כחונות דף נ"א) כשליף
ידו למטה מג' וקבלה דלא קנה מטעם

משיכה אלא מטעם חזר וידו כחזרו
אלא להאוח לישנא דהתם דקני משום
משיכה פריך וא"ת והכי כ"ד דמייורי

בכים דבר הגבהה הוא ח"כ היכי
מיחייב לענין שבת הא אין דרך
הגולה בך כדדייק בריש אלו נערוט

(שס) לא בוזמרי אין דרך הגולה
בך אלא בזמניו ויש לומר שבת
דברים שדרכן הולאה בך לענין דת

ואפי' הכי לענין קנין אין נקנין אלא
בהגבהה שדרכן להגביה אי נמי
במגרר דרך מחמתה דהוי דרך הגולה

אי נמי הוה ליה למימר וליטעמיך :
לצדדין קתני . תימא לא קנינא
אמאי לא נוקמי לה

בכליו שאין דרכן להגביה עגס
נקנין בהגבהה כדמשמע לעיל
דלוקמנין צמדי דבעי מיתנא וקתני

הגונב כים בשבת חייב שכבר
נתחייב בגניבה דיינו בהגבהה :
אמ

ת"ש

אמר רבא אדברי
רב נחמן והא פירקין
הבנין המשפוח כמו

שכן בכליו של מוכר :
אלא אמר רב בר רב
אשי . אנא פתחין

פירקין ובלא שפכין ואפי'
הכי ליכא כליו של
מוכר דמאי פירות

הללו ב ב ס ו ב ל י
התומי . הבילות של
דומין שנושטין אותן

על בני החפור בלא כלי :
מכרי פירקין קתני . דמישך
המירות עצמן מאי שנת

צב א מוי' מ"ד מנ"ה
מכירה ה"י יג סמג
ענין פס טו"ע ח"מ ס"י

כ סעף : :
צד ב ג מוי' שם ה"י
א ב ג טו"ע שם

סעף ג :
צד ד מוי' שם ס"א
הכנה ג סמג שם

טו"ע ח"מ ס"י ק"י
סעף א :
צו ה ו מוי' שם ס"ג

כלכה א ד סמג
שם טו"ע ח"מ ס"י ק"ח
סעף א :

צו ז ח מוי' שם מנ"ה
גניבה ג"כ טו"ע
ח"מ ס"י שאל :

רבינו גרשום

אבל פירקין . המשפוח
הלוקח ברה"י והכניסן
בביתו ששפך התמורה

עצמה לרשותו אם פסק
קודם ושוב הכניסו עדיין
לא פדא אין שנתן

יכולין לחזור הואיל וקצין
ישבו נכסים . אבל פיר
קודם והכניסו עדיין לא

פסק שנתן יכולין לחזור
בהן : סדכליו לוקח לא קנה
מוכר . הדיבא דפירקין

והכניסו עדיין ונתן בתוך
כליו בתוך שקול של
מכור . וא"ת כיון דפסק

אפי' דלא מדר אלאין
פועיל לו כלום שעדיין
הן בו שיחא יכול

לחזור בו אלמא אין
שנתן יכולין לחזור :
כליו דלוקח . בעלמא

ברשות מוכר נמי לא
קנה לוקח : אמר
רב נחמן בר יצחק .

לעיל כליו דמוכר
ברשות לוקח קנה פטור
דכליו דלוקח ברשות

מוכר קנה (לוקח) והכא
ליכא כליו של מוכר לפי
ששפכן למירות מן

החומר לארץ והכניסן
הלוקח בכלי שלו להכי
אין יכול לחזור בו :

אמר רבא אדברי
רב נחמן והא פירקין
הבנין המשפוח כמו

(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

הגהות הב"ח
(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

הגהות הב"ח
(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

הגהות הב"ח
(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

הגהות הב"ח
(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

הגהות הב"ח
(א) רשב"ם דה פירקין
וכו' לקמן מדידה
כל הכור מעבד :
גל הכור ומכליו וכו'
דקנה רשות לוקח קודם
מדידה : (ג) דה"ל לנדין
וכו' דיתחיל ליה עפי :

(ב) נראה ד"ל ח"מ דלא מודד שעדיין כן בו מועיל לו כלום שיכא יכול לחזור בו .